

N:o 85.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1891.

— — — — Andra Kammaren — 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående anvisande af medel till en riksförsäkringsanstalt och till sjukkasseväsendets befrämjande.

(Särskilda utskottets (n:o 2) utlåtande n:o 4, punkt 2.)

Till Konungen.

Vid behandling af Eders Kongl. Maj:ts proposition af den 31 januari 1891 angående anvisande af medel till en riksförsäkringsanstalt och till sjukkasseväsendets befrämjande, har Riksdagen icke funnit sig kunna bifalla första punkten af samma proposition, angående anvisande af medel till en riksförsäkringsanstalt.

Uti de i samma proposition bifogade statsrådsprotokoll föreslagna grunder för sjukkassas rätt till statsunderstöd har Riksdagen ansett följande ändringar böra vidtagas.

I mom. 1 utbytes ordet riksförsäkringsanstalten mot registreringsmyndigheten.

Det föreslagna mom. 2 har Riksdagen ansett böra utgå företrädesvis emedan, åtminstone så länge ingen lag om vare sig olycksfallsförsäk-

ring eller arbetsgifvares ansvarspligt ännu blifvit antagen, det icke kan anses vara behöfligt eller lämpligt att sätta ifrågavarande statsbidrag i något sammanhang med den väntetid, som i en dylik lag kan varda stadgad. En sådan materiell bestämmelse skulle ock bilda ett afbrott emot den i öfrigt rent formella karakteren af det nu föreliggande lagförslagets föreskrifter angående sjukkassas stadgar.

Deremot anser Riksdagen skäligt, att ett nytt mom. 2 införes i syfte att säkrare förebygga att statsbidrag skulle kunna begäras och erhållas för sjukkassa, som icke utöfvat någon verksamhet. Den fordran Riksdagen med afseende härpå velat uppställa, eller att sjukkassan skall hafva under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst tre gånger det begärda förvaltningsbidragets belopp, är så ringa, att den icke torde kunna anses vara för någon sjukkassa öfver höfvan betungande.

Riksdagen anser ordet »statsunderstöd» böra utbytas mot »förvaltningsbidrag», hvarigenom i någon mån framhållles, att statsbidraget motiveras särskildt af de ökade förvaltningskostnader, sjukkasselagens bestämmelser torde ådraga de kassor, som genom registrering frivilligt ställa sig under denna lag.

Förvaltningsbidragens belopp torde för större kassor böra sättas något högre än af Eders Kongl. Maj:t föreslagits. För en sjukkassa, som räknar medlemmar i flera hundra eller kanske tusental, vore ett statsanslag af 150 kronor, äfven betraktadt uteslutande såsom förvaltningsbidrag, väl allt för knappt för att kunna verka såsom en uppmuntran till att underkasta sig det särskildt för en större kassa icke alldeles obetydliga besväret att t. ex. samla och i ordnad skick meddela statistiska uppgifter i enlighet med sjukkasselagen § 10. Riksdagen anser därför, att för kassor, hvilkas medlemsantal öfverstiger 250 och hvilka enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag skulle erhålla endast 150 kronor årligen, förvaltningsbidraget borde ökas med 25 öre för hvarje medlem utöfver nämnda antal, dock så att 300 kronor blefve det högsta bidrag, som någon kassa finge för år åtnjuta.

Hvad angår den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna fördubblingen af statsbidragets belopp till de kassor, i hvilka medlemmarnes afgifter äro beräknade efter försäkringstekniska grunder, vill Riksdagen icke förneka önskvärdheten och lämpligheten deraf, om blott med någon säkerhet kunde afgöras, hvilka grunder vore fullt försäkringstekniska. Sjukstatistiken är efter Riksdagens förmenande ännu allt för outvecklad och sjuklighetsförhållandena på olika orter äro allt för skiljaktiga samt för litet kända, för att det skulle för närvarande vara möjligt att i detta afseende klassificera de särskilda kassornas bestämmelser med den nog-

grannhet, som skulle erfordras, om det gälde att på sådan grund afgöra, huru vida en kassa skulle få åtnjuta det högre eller det lägre anslagsbeloppet. Riksdagen fruktar därför, att en sådan bestämmelse som den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna skulle gifva anledning till talrika, för vederbörande myndigheter ytterst svårlösta och för sjukkasseväsandets befrämjande hinderliga tvister och reklamationer. En helt annan sak är att i enskilda fall, då det i en sjukkassa stadgade förhållandet emellan medlemnarnes rättigheter och skyldigheter uppenbarligen är alldeles origtigt och ledande till kassans ruin, en sakkunnig försäkringsinspektör kan och bör genom vederbörande myndighet derpå fästa sjukkasseyrelsens uppmärksamhet, med påföljd att, der rättelse icke göres, kassans egenskap af registrerad, och dermed förvaltningsbidraget, må kunna upphöra. På sjukförsäkringsteknikens nuvarande ståndpunkt torde en sådan åtgärd dock vara det högsta, hvartill försäkringsinspektören med fog kan i detta afseende förpligtas.

Med afseende på storleken af det belopp, som under närmaste framtiden kan blifva behöfligt för sjukkasseväsandets befrämjande i enlighet med de grunder, som af Riksdagen antagits, har beräknats, att om förvaltningsbidrag hade lemnats alla de 965 sjukkassor, som meddelat uppgifter till arbetareförsäkringskomitén och hvilkas sammanräknade antal medlemmar vid 1884 års utgång öfversteg 120,000, hela det erforderliga beloppet skulle hafva utgjort omkring 73,000 kronor. Under de senaste åren har antalet sjukkassor och sjukkassemedlemmar förmodligen icke obetydligt ökat; men å andra sidan lär med säkerhet kunna antagas, att icke på långt när alla befintliga sjukkassor genast låta registrera sig, hvadan nyssnämnda belopp, 73,000 kronor, torde för år 1892 utan tvifvel vara fullt tillräckligt och sannolikt icke behöfva fullständigt tagas i anspråk.

Genom den af 1890 års Riksdag beslutade afsättningen af 100,000 kronor redan för innevarande år »till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande» finnas alltså, då den föreslagna riksförsäkringsanstalten icke kommer till stånd, enligt Riksdagens åsigt mer än tillräckliga medel för ofvan berörda ändamål tillgängliga.

I enlighet med hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen velat medgifva, att Eders Kongl. Maj:t må för 1892 använda det till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof,

dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under vilkor:

1:o sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o sjukkassan skall under föregående år haft egna inkomster uppgående till minst tre gånger det begärda förvaltningsbidragets belopp;

3:o förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspligtiga medlemmar, sjukkassan under nästföregående år städse haft,

med 1 krona för hvarje medlem till och med 50, med 50 öre för hvarje medlem derutöfver till och med 250, samt

med 25 öre för hvarje medlem derutöfver, dock ej för något år med sammanlagdt högre belopp än 300 kronor; och

dels till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket;

hvilket Riksdagen härmed får för Eders Kongl. Maj:t tillkännagifva.

Stockholm den 13 maj 1891.

Med undersätlig vördnad.